

Workaholic

Lucretia van der Vloot

'Ik ben geen activist, dat vind ik *too much*'

Zangeres en actrice Lucretia van der Vloot (1968) straalde dit jaar in de musical *De man van La Mancha*, werd voor haar rol genomineerd maar geniet deze zomer vooral van haar rust. Niet zo makkelijk voor een workaholic. Ondertussen houdt de vraag waar ze nu écht thuisheert haar ook flink bezig.

TEKST: INGRID SPELT | BEELD: MARK UYL | VISAGIE: SORAYA MULALA

In restaurant Polly Goudvisch in Amsterdam-Noord vlak over het IJ nabij het Centraal Station ontmoeten we elkaar, allebei te vroeg aanwezig, toevallig bij de toiletten. Op het zonnige terras vervolgen we onze kennismaking. Lucretia woont inmiddels een paar jaar in het hippe Noord en heeft nu de voorstellingen van *De*

man van La Mancha zijn afgelopen eindelijk tijd om van haar huis te genieten. “Ik heb de laatste paar jaar continu gewerkt en ga de komende weken mijn dakterras eens gezellig maken. En, ik ben van plan om een leuke pup uit te zoeken; in deze vrije weken kan ik hem opvoeden. Ik ben dol op honden, vroeger hadden we er thuis altijd een. Aan het niets doen moet ik wel altijd weer even wennen. Het was heerlijk om samen met Huub van der Lubbe, die een award voor zijn prachtige songteksten in de musical heeft ontvangen, te spelen. Ik ken hem al héél lang, maar we hadden nog nooit samengespeeld.” Ze vervolgt lachend: “Als kind was ik al gek op de versie van *De man van La Mancha* met Sophia Loren; ik heb min of meer gebedeld om de rol van Aldonza/Dulcinea. Eigenlijk was ik net iets te oud, maar de regisseur ging overstag en tijdens de auditie bleken Huub en ik een geweldige chemie te hebben. Het spelen in het theater en de musical is zo leuk omdat je elke dag aan je rol kunt sleutelen.”

Kind van twee werelden

Lucretia speelde na haar afstuderen aan de kleinkunstacademie in vele (solo)theatervoorstellingen, musicals, tv-series en films. Ze stond onder meer op de planken met Joost Prinsen, Kasper van Kooten, Ellen Pieters, Leoni Jansen, Jelka van Houten en Jenny

Arean. Met die laatste maakte Lucretia meerdere voorstellingen en het lied *Halleluja, Amen* is onderscheiden met de Annie M.G. Schmidtprijs. “Met Jenny voelde ik direct een goede klik.” In de film en serie *All Stars*, plus spin-offs, speelt ze de vrouw van Thomas Acda; vorig jaar greep ze met de theatervoorstelling *Net over de grens*, over de Tweede Wereldoorlog, iedereen bij de strot. De opnames van de tweede serie *Eén grote familie* zijn net achter de rug, net als die van de Ierse serie *Northern lights*. Vier jaar geleden dook Lucretia in haar verleden met het theaterstuk *Kind van twee werelden*: op zoek naar haar Surinaamse roots. “Ik kon er niet langer omheen.”

Waarom liet jouw zelfonderzoek zo lang op zich wachten?

“Lange tijd heb ik er niet bij stilgestaan. Ik ben geboren en opgegroeid in Amsterdam-West in een witte wijk, Nederland was mijn thuis. Als 11-jarig meisje heb ik een paar maanden in Suriname gewoond omdat mijn vader daar een drukkerij wilde beginnen. Hij wilde héél graag terug en had jarenlang gespaard voor zijn droom. Maar het avontuur was snel klaar: de drukkerij kwam niet goed van de grond en mijn zussen en ik hadden het niet naar ons zin. Na vier maanden keerden mijn ouders terug naar Nederland. Mijn vader heeft het huis wel aangehouden en is na de scheiding van mijn ouders uiteindelijk geëmigreerd. Pas de laatste jaren ben ik me veel meer gaan afvragen waar ik nu eigenlijk thuis hoor. Waar mijn roots liggen. Voor de voorstelling *Kind van twee werelden* heb ik gesprekken gevoerd met mijn vader en moeder over onze familiegeschiedenis. Het waren soms heftige gesprekken over bijvoorbeeld de slavernij. Ik heb nog zat vragen, want vooral ►

‘Het was heerlijk om samen met Huub van der Lubbe te spelen. Ik ken hem al héél lang’

‘Mijn dementerende moeder is nu mijn kind en ik wil zelf nog zo graag haar kind zijn’

mijn moeder kan niet alles meer beantwoorden omdat ze dementeert. Dat is jammer! De vraag waar ik nu écht thuishoor, is gevoelsmatig niet helemaal beantwoord. Ik voel me thuis in Nederland maar als mensen weleens roepen ‘Rot op naar je eigen land’ twijfel ik daaraan. Soms schrik ik van die reacties. Dit is mijn land, ik ben hier geboren! Tegelijkertijd kan ik me in Suriname hetzelfde voelen: ik vind het er heerlijk, mijn roots liggen daar – maar ook in Suriname hoor ik er niet helemaal bij. Ik blijf toch die Nederlander. Lang wilde ik discriminatie niet zien en lachte ik mee met domme grapjes. De tijd is veranderd, en dat komt door de jeugd die zich veel meer uitspreekt dan mijn generatie vroeger. Bovendien ben ik ook opgevoed met ‘Laat maar, we zijn hier te gast’. Die opvatting neem je altijd mee. Nu pik ik het niet meer en zeg ik er iets van, maar ik ben ook geen activist. Dat vind ik *too much*, want dan ben je altijd met discriminatie bezig.”

Je bent een workaholic. Hoe kijkt je familie daar tegenaan?

“Mijn dochter Robin is 31 en zegt dat ze het vroeger héél zwaar vond dat ik avond aan avond speelde. Volgens haar was ik er nooit. Ze is enig kind, en miste haar moeder. Als ze uit school kwam, werd ze opgevangen door mijn moeder of mijn ex-schoonzus. Spelen geeft zo veel levenslust, maar ik voel me ook weleens schuldig naar dierbaren, helemaal naar mijn dochter. Mijn moeder begreep de consequenties van mijn carrière. ‘Dit is wat je wilt, kijk hoe blij je er van wordt,’ zei ze altijd. Ze wilde dat ik mijn hart volgde. Mijn moeder is nu dementerend maar ze is laatst nog naar mij in het DeLaMar Theater komen kijken. Ik had tranen in mijn ogen. Mijn moeder en ik zijn twee handen op één buik; we hebben een heel sterke band. Als eerste zag ik ook dat er iets met haar aan de hand was. Ik mis mijn oude moeder.”

Hoe was je oude moeder?

“Ze is altijd mijn beste vriendin geweest. Ik kon mijn ei altijd bij mijn moeder kwijt en deelde écht alles met haar. We woonden ook op vijf minuten fietsen van elkaar. Mijn geluk en verdriet met haar delen of haar om advies vragen kan niet meer.”

Lucretia raakt geëmotioneerd en veegt wat tranen weg. “Ik vind dit zó moeilijk. Zij is nu mijn kind en ik wil zelf nog zo graag kind zijn van háár. Misschien is dat wel egoïstisch maar ik mis mijn moeder die zegt: ‘Kom eens lekker bij me.’ Ze gaf ook zo makkelijk advies, een andere keer luisterde ze alleen maar. Mijn moeder begreep mij altijd, ook als ik zoveel moest werken. Omdat ze zelf altijd heeft gewerkt als ziekenverzorger.” Dan, met een lach: “Dat is dan weer grappig: mijn moeder woont in een leuk verpleeghuis maar denkt dat ze er werkt, zoals vroeger. Ze blijft zorgzaam en vrolijk naar medebewoners. ‘Als mama oud wordt, komt ze bij mij wonen,’ heb ik altijd gezegd, ook tegen haar. Maar ze heeft best veel zorg nodig en niet alleen vanwege het dementeren. Dan moet ik stoppen met werken en een ander huis zonder trappen vinden. Een jaar geleden dacht ik er serieus over na. Ik speelde in *De vergeten Twentse lente* aan de andere kant van het land en kon haar een paar weken niet geregeld bezoeken. Omdat ik haar beloofd heb dat ze later bij mij kan wonen, voel ik me schuldig. Die keuze maken is lastig, want juist door te werken kan ik haar ziek-zijn ook even loslaten.”

Lucretia groeide op in Amsterdam-West met haar Surinaamse ouders, twee oudere zussen en een hond in een driekamerflat. Het punkmeisje dat naar soulmuziek luisterde, wilde operazangeres worden. Maar Lucretia’s vader zag liever dat ze een echt vak leerde. Het werd de modevakschool. In het laatste jaar kon ze het verlangen om professioneel te zingen niet meer onderdrukken. Op de gok deed ze ►

CV

1968 Geboren in Amsterdam
1980 Modevakschool lbo en mto
1988 Kleinkunstacademie Amsterdam
1993-1994 Theaterstuk *Second generation*
1994-1995 Toneelgroep Amsterdam: *Klaagliederen*, tv-serie *Stills*
1995 Theatervoorstelling *Tip top*
1995-1996 Theatervoorstelling *Baby Doc/Ceausescu*, speelfilm *Mijn Franse tante Gazeuse*, deelname Nationaal Songfestival
1997-1998 Theatervoorstelling *Jenny Arean & Lucretia van der Vloot*, speelfilm *All Stars*
1998 Lied *Halleluja, Amen* onderscheiden met Annie M.G. Schmidtprijs
1998-1999 Optredens met Female Factory in Nederland, Madrid en Moskou, speelfilm *Babylon*
1999-2000 Serie *All Stars*, speelfilm *Rent a friend*
2000-2002 Musical *Home*, theatervoorstellingen

Klotewijven en *She got game*
2003-2004 Theatertour met *Big, Black & Beautiful*
2004 Speelfilm *In Oranje*
2005 Soloprogramma *Alles wat telt*
2006 Theatertour *Big Black & Beautiful XL*, voorstelling *De vagina monologen*
2007 Solovoorstelling *Altijd over liefde* en speelfilm *SExtet*
2008 Theatertour *Big, Black & Beautiful in Concert*
2010 Solovoorstelling *Soulcabaret*
2011 Theatertour *High heels in concert* (met Jelka van Houten, Dennis en Birgit Schuurman), speelfilm *All Stars 2: Old stars*
2012 Tv-serie *Ach, ze lijken allemaal op elkaar*
2014-2015 Theatervoorstelling *Altijd alles*
2015 Voorstelling *Othello*
2017 Musical *De marathon*
2018 Theatertour *Lucretia sings Gladys*
2020-2021 Theatervoorstelling *Kind van twee werelden*
2022 Musical *Annie*, theatervoorstelling *Over de grens*
2022-2023 Tv-serie *All stars & zonen*
2023 Theatervoorstelling *De vergeten Twentse lente*, tv-serie *Eén grote familie*, Ierse serie *Northern lights*, speelfilm *Net als in de film*
2023-2024 Musical *De man van La Mancha*, tweede serie *Eén grote familie*

‘Ik had helemaal niet door dat mijn stemmingswisselingen door de overgang kwamen. Ik werd gek’

auditie voor de kleinkunstacademie, werd aangenomen en studeerde samen met Acda & De Munnik, Plien & Bianca en Ellen ten Damme. Lucretia, lachend: “Diezelfde vader, die eerst tegen was, stimuleerde mij om een opleiding aan de academie te volgen.” In het laatste jaar raakte ze onverwachts zwanger van dochter Robin.

Hoe combineerde je moederschap met studeren?

“In Surinaamse gezinnen is het normaal dat een kind mede door grootouders wordt opgevoed. We hadden mazzel dat onze ouders nog jong waren en overdag konden oppassen. Dat gaf een veilig gevoel. Toen mijn dochter Robin 4 werd, zijn mijn ex en ik uit elkaar gegaan. Ik ben altijd goed met hem gebleven, hij is gitarist; de opvoeding hebben we samen gedaan. Robin was of bij mij of bij hem, net hoe onze werkagenda’s er uitzagen. Ik ben blij dat we dit zo hebben kunnen doen. Nog steeds hebben we goed contact; hij was de *music director* van mijn voorstelling *Lucretia sings Gladys*. We werken goed samen.”

Je voelt je snel schuldig. Waarom?

“Ik heb altijd het idee dat ik anderen tekortdoe: mijn kind, mijn moeder, mijn vriend. ‘Je bent er nooit,’ dat zinnetje zit toch altijd ergens in mijn hoofd. Over het schuldig voelen kan ik ’s nachts weleens malen – al helemaal nu ik door de overgang last van mijn hormonen heb en slecht slaap.”

Ja, heb je veel last van de menopauze?

“Nu is het minder, maar vijf jaar terug dacht ik: je lijkt wel een heks. Ik had zoveel last van

10X KORT

Altijd in de koelkast?

“Eten.”

Altijd bij je?

“Ik draag altijd de ring van mijn moeder.”

Trots op? “Mijn dochter.”

Hekel aan? “Mensen die het achter de ellbogen hebben.”

Groot voorbeeld?

“Mijn moeder.”

Beste musical? “*Annie*, het was mijn eerste hoofdrol in een musical.”

Onweerstaanbaar?

“Surinaamse soep.”

Lekkerste soulnummer?

“Dat zijn er zó veel.”

Ontspannen met?

“Mijn vriend.”

Levensmotto?

“*The need to be.*”

moodswings. Het ene moment was ik supervrolijk en het andere barstte ik in huilen uit of was ik boos. Ik had ook helemaal niet door dat mijn stemmingswisselingen door de overgang kwamen. Ik werd gek. Mijn relatie is in die periode ook een jaar uit geweest. We hebben nooit samengewoond. Ik hou ervan om na een voorstelling alleen thuis te zijn, vooral als ik druk ben, heb ik tijd voor mezelf nodig. Het lijkt wel of je teruggaat naar de puberteit met al die hormonen. Hoe moet ik die in bedwang krijgen? Ik heb heel internet afgespeurd. In Nederland wordt er zo weinig aan gedaan door artsen. Als je huisarts zegt: ‘Je groeit er wel overheen’ voel je je ook niet serieus genomen. Vreselijk! Zo’n man heeft geen idee hoe je je voelt, en ik wilde ook geen hormonen slikken. Ik praat erover met een life coach en dat helpt. Nou ben ik ook wel erg moe en is het een optelsom. Na de pandemie heb ik heel veel gewerkt, ik nam alles aan om aan het werk te blijven. Deze zomer ga ik ook bewust van mijn rust genieten, van mijn dochter en lekker op vakantie met mijn vriend. Dat moet ik nu echt eens gaan plannen, voordat er weer iets tussendoor komt.”

Haar huidige partner liep ze veertig jaar geleden al eens tegen het lijf op straat. Hij schreef haar naam op, maar ze zagen elkaar pas decennia later weer op Hyves. Ze dronken koffie en het klikte; beiden zaten toen in een relatie. “We spraken soms af en deelden onze passie voor muziek. Hij werkt in de zorg maar is ernaast dj op festivals. De vriendschap veranderde pas in een liefdesrelatie op het moment dat we allebei vrij waren en die ▶

‘De band met mijn vader wordt sterker naarmate hij ouder wordt’

ruimte er dus was. Inmiddels zijn we alweer zeven jaar samen.”

Het is een jaartje uit geweest, vertelde je.

Kon je toch niet zonder hem?

“Ik zag een foto van hem op social media en opeens miste ik hem. We kunnen samen zó lachen. Verschillen houd je altijd. Hij is bijvoorbeeld gek op een feestje en mijn werk is voor mij al een feestje. Eigenlijk ben ik een saai trut: als ik thuiskom, wil ik rust of hooguit een keertje uit eten. Dat jaartje is

goed geweest, onze relatie is nu meer in evenwicht. Overigens zijn we in die periode allebei niet alleen geweest, ik heb gedatet en hij ook. Ik heb geleerd om beter mijn grenzen aan te geven. Als ik moe ben, moet ik gewoon niet afspreken, dat is voor allebei niet gezellig. Daarnaast hebben we ook ons eigen leven. Mijn vriend heeft vijf kinderen, werkt hard én is net opa geworden. Hij heeft net als ik een vol leven. Ach, het is goed om elkaar te missen.”

Mis je jouw vader nu hij zo ver in Suriname woont?

“Ik probeer één keer per jaar naar hem toe te gaan en we videobellen geregeld. Als ik naar Suriname reis, boek ik een eigen onderkomen. Dan kan ik gaan en staan waar ik wil, en 's avonds kookt mijn vader lekker voor me. De band met mijn vader wordt sterker naarmate hij ouder wordt. Eigenlijk merkte ik al verschil in onze vader-dochterrelatie na de scheiding van mijn ouders. Die scheiding, dat hadden ze veel eerder moeten doen. Mijn vader was gewoon niet gelukkig in Nederland. Het bijzondere is dat de relatie tussen mijn ouders na hun scheiding beter is geworden. Ze zijn altijd vriendschappelijk met elkaar om blijven gaan. Ze kennen elkaar natuurlijk ook het langst, die band blijft. Mijn moeder vraagt elke dag hoe het met mijn vader is, en andersom. Ze bellen of whatsappen geregeld. Voor mij als kind is het fijn dat ze die modus met elkaar gevonden hebben.”

Hoe ziet je oude dag eruit? Toch loom schommelend op die veranda in Suriname?

“Dan zou ik toch afwisselend voor een paar maanden in Nederland en Suriname kiezen. Zo heeft mijn vader het ook lange tijd gedaan. Dan heb ik het beste van twee werelden. Maar joh, ik ga eerst nog mooie voorstellingen maken!” ■